

አብ ሞንጎ ልምዳዊ ዲሞክራሲን ክራይ አካብነትን ተፈጠሩ ዘሎ ጀላነት ፋሽሽትነት ከይወልድ ጥንቓቕ የድሊ እዩ።

አባዲ አባይ abadiabay4@gmail.com

አብ ወሳኒ ፖለቲካውን ኢኮኖሚያውን ምንቕስቓስ ገስጋስን ፀረ-ለውጥን ሓይልታት ክህልው ግድን እዩ። ብዓለም ደረጃ ብፋይናንሻል ሞኖፖል ዓለም ንምቁፅፅር ዝደልዩ ሓይልታትን አብቲ ውህብ ርእሰ-ማላዊ ስርዓት ኹይኖም ብፅሒቶም ክወስዱ ዝደልዩ ሓይልታት ዝለዓለ ምትሕንናቕ ይረክሩ ኣሎ። ከምወ-ፅኢቱ ድማ ዓለም ለኻዊ ተቐባልነት ረኺቡ ዝነበረ ስርዓት ዕደጋን ርእሰ-ማልነትን ተደጋጋሚ ቅልውላው የጋጥምዎ ኣለው። ንዚ ተፈጠሩ ዘሎ ቅልውላው ካብ መሰረቱን ኢኮኖሚያዊ ፀገማቱን ተበጊሱ ዝተንትን መፍትሒ ዘቐምጥን ሓይሊ ተሳኢኑ ይርከብ። እዙይ ዝወለደ ዝሓሸ ንቅሓት ኣለዎም ዝበሃሉ ሃገራትን ህዝብታትን ብስምዒት ተላዒሎም ንካልኦት ህዝብታት ፈጠርቲ ፀገም ጌሮም ዝርኢሉ ኩነታት ይፍጠር ኣሎ።

አብ ሃገርና ዝካየድ ዘሎ ኩለ-መዳይ ኢኮኖሚያውን ፖለቲካውን ለውጢ አብ ሓደ ወሳኒ ምዕራፍ በጊሑ ኣሎ። አብ ሕርሻን ልምዳት ገጠርን ዝፈጠርናዮ ኢኮኖሚያዊ ዓቕምን ዕብየት መሰረት ጌርና አብ ከተማታት ዘሎ ክራይ አካብነት ንሓደን ንሓዋሩን ንምድኻም ሰፊሕ ርብርብ ጀሚርና ንርከብ። አብዚ ወቕቲ እዙይ በቲ ተፈጠሩ ዘሎ ሓዱሽ ኢኮኖሚያዊ ዕብየት ዝያዳ ተጠቓማይ ንምኻን ልዑል ናይ ልምዳትን ምዕባለን ባህጊ ህዝብታት ዝወለደ ስፍርን ቁፅርን ዘይብሎም ሕቶታት ልምዳትን ዲሞክራሲን ምልዓል ተጀሚሮም እዮም። ንዞም ናይ ህዝብታት ሕቶ መሰረት ጌሮም ክጥቀሙ ዝደልዩ ናይ ደገ ገባቶ ሓይልታት፣ አብ ወፃኢ ዘሎ ዲያስፖራን አብ ውሽጢ ዓዲ ዘለው ክራይ አካብቲ ግንባር ፈጠሮም ይረባረቡ ኣሎ። እዞም ሓይልታት እዚኦም ተወዲሶም ምንቕስቓሶም ጥራሕ ዘይኮነስ አብ ደንበ ልምዳዊ ዲሞክራሲያዊ ሓይልታት ሰሊኹም ብምእታው ንቲ መሪሕ ፓርቲ ኢህወደግ ክመቓቕልዎ ይፍትኑ ኣለው። ብካሊእ ወገን ድማ አብ ስርዓት ዕደጋ ዝተፈጠረ ልዕል ትሕትነት፣ ሓደ እንትኸሰር እቲ ካሊእ ዝህፍትመሉ ኩነታት ስለዘተኸሰተ ንዚ ውህብ ናይ ስርዓት ዕደጋ ክፍተት ህውሓትን ህዝቢ ትግራይን ዝፈጠርዎ ጌሮም ብምቕራብ ስራሕ ዝስኣኑ መናእሰያትን ብክራይ አካብነት ዝጥቀሙ ኣካላት ሒዞም ህዝብታት ብስምዒት ክሓስቡን ክነጉዱን ይግበር ኣሎ።

ኢህወደግ ዝመርሖ ልምዳዊ ደንብ ልምዳት ብምርግጋዕ ንቲ ሃገር ናብ ሓዱሽ ምዕራፍ ኣእትዩ ክራይ አካብነት ዝድምስሰሉ ብርኪ በጊሑ ይርከብ። ይኹን ምበር አብ ውሽጡ ብዝተፈጠረ ፀገምን ዘይናቱ ኣመራርሓ ናብ ውሽጡ ስለዝኣተው ንቅድሚት አብ ምኻድ ደውታ ተፈጠሩ ስለዘሎ አብ መንጎ ልምዳዊነትን ክራይ አካብነት ጀላነት ከምዝተፈጠረ ይረክሩ ኣሎ። እዚ ደውታን ጀላነትን ብቐልጠፍ ክፍታሕ እንተዘይኸኢሉ ዓለማዊ ድጋፍ ዝረኸበ ፋሽሽትነት ክውለድ ይኸእል እዩ። እዚ መሕዘኒ ተርእዮ ከይፍጠር እቲ ኩነታት ብዓወት ሓይልታት ክዛዘም ብጥንቓቕ ምስራሕ የድሊ። አብ ዓለምና ከምኒ ፕሬዝዳንት ትራምፕ ዝበሉ "ኣነ ጎንጊ ክህሉ ይደሊ እዩ... ንቲ ዝተፈጠረ ጎንጊ ክርእን ክፅዘብን ድማ ደስ ይብለኒ" ዝብሉ ኣኸረርቲ መራሕቲ ንርኢ ኣለና። አብ ሃገርና ስልጣን ንፃና እንተዘይተሞሃረና ዓዲ ዋላ ትብተን ይብሉ ኣሎው። እዞም አብ ጀላነትን ደውታን ዝፈጠሩ ዝተሓበዑ ኣረኣእያታት ሳዕቤኖም ካብ ግምት ንላዕሊ ስለዝኾነ ብጋንኡ ዓገብ ክበሃሉ ይግባእ።

በዚ ሕዚ ንሪኦ ዘለና ዓለማዊ ኩነታትን አብ ሃገርና ዝፍጠር ዘሎ ዘርኣዊ ኣተሓሳስባን ናይ ህዝቢ ስምዒት ተበሊፆም ብሓይሊ ጥራሕ ዘይኮነስ ብመረፃ እውን ስልጣን ክሕዙ ከም ዝኸእሉ አብ ግምት ዘእተወ ምንቕስቓስ ክንገብር ኣለና። ንቲ ሕዚ ዘሎ ፀገም ብህፁፅ ኣዋጅን ካልኦት ምልዕዓል እናፈታሕና ብሽም ዲሞክራሲ ምስፋሕ ብድሑር ስምዒታት ዝምርሑ ፋሽሽታውያን ከይምረፁ ብጥብቂ ንስራሕ አብ ጀርመን ዝበቐለ ፋሽሽትነት ብመረፃ ከምዝመፀ ኣይንዘግዕ። ብተወሳኺ ንዞም ድሑር ኣተሓሳስባ ዘለዎም ንኒዩ-ሊበረል ስነ-ሓሳብ ተገዛእቲ ስለዝኾነ ኩለ-መዳይ ደገፍ ከምዘለዎም ተረዲእና ንናይ ወፃኢ ምትእትታው ብትብዓት ክንከላኸል ይግባእ። ኣያ ስለዝሓዙ እዮም ፅግዕተኛታት አብ ኣደባባይ ዝፍክሩ ዘለው ብዲሞክራሲያዊ ኣገባብን ብኩለ-መዳይ መንገዲ ተጠቐምና ንመክቶም። ቀዳምነት ድማ መራሕ ፓርቲ ነፃሪ።

